

СРБИЈА ЗАТВОРЕНА ВО СВОЈОТ МАЃЕПСАН КРУГ

секогаш беше расположен ширум да ги отвори портите за нешто ново, авангардно и егзибиционистичко.

Но, дали сè уште е таков? Една стара изрека вели: Град кој лежи на две големи реки не може да биде неубав! Да. Белград и натаму "лежи" на истите две големи реки, но далеку од тоа дека е онаков каков што многумина го паметат. Во него веќе нема ништо што би можело да ви асоцира на оној космополитски град, кој долго време беше предвесник на сè што е ново во светот. Денес тоа е град кој е оставен на забот на времето, самиот да се снаоѓа во транзиционото сивило. Денес Белград повеќе личи на голем контејнер, кој по бомбардирањето во 1999 година, се чини дека како секој момент да може повторно да се запали, само што

ТРАНЗИЦИОНОТО СИВИЛО ЈА ЗАТЕМНИ КОСМОПОЛИТСКАТА СВЕТЛИНА НА БЕЛГРАД

■ Пишува:
Магдалена АНДОНОВСКА

Се сеќавате ли на некогашната престолнина на СФР Југославија? На оној град кој беше главен центар за сите значајни случувања во тоа време, не само на политички, туку и на економски, културолошки и духовен план. Оној ист град кој

умееше во себе да ги собере сите значајни уметници, интелектуалци, предводници на нови идеи, новинари, дурри и политичките дисиденти, и на секој од нив да им даде свој агол за работа. Се сеќавате, зборувам за Белград. За оној космополитски град, кој

Една стара изрека вели: Град кој лежи на две големи реки не може да биде неубав! Да. Белград и натаму "лежи" на истите две големи реки, но далеку од тоа дека е онаков каков што многумина го паметат. Во него веќе нема ништо што би можело да ви асоцира на оној космополитски град, кој долго време беше предвесник на сè што е ново во светот. Денес тој е град кој е оставен на забот на времето.

овој пат од смет. Сивилото над градот е премногу големо за да може да се забележи светлата нишка, која се провлекува, а која никако да заблеска и да го одбележи новиот почеток. Почеток, кој оддамна се чека да пристигне. Речиси од онаа револуционерна ноќ на петти октомври 2000 година.

При мојата последна средба со овој град за време на револуцијата, кога српскиот

кој личи на секоја друга обична паланка, кај која преодот од комунизам кон демократија е толку видлив, што практично не може да ве остави рамнодушен. Тој живее во својот затворен свет, кој се создал како резултат на едно време, од кое се очекувало чудо. Дел од тамошната јавност сè уште живее во сонот дека чудото ќе пристигне и во Србија.

И не само тие, туку и за многу други, кои според нив, херојски го поднеле сè она што светот ним им го прави.

Србија е затворена во стаклено своно, во кое го слуша само сопствениот свон, кој вели дека тие се најдобра нација, само што тоа Европа не сака да го признае. Верувањето дека "тоа што е нивно само ќе си дојде", е главната движечка сила, која ги тера да опстанат и да продолжат

ги оставиле секојдневно да се заплеткуваат во таа пајакова мрежа, која никако да ја пресечат. Мрежата која петнаесет години ја плетат пропаднати политичари, кои од Србија направија паланка, а народот успеаја да го прогласат за најглупав во светот! Токму тие водени од преголема желба за власт, успеаја да го доведат сопствениот народ до просјачки стап, а земјата до целосно распаѓа-

народ одлучи да му се спротивстави на големиот вожд Слободан Милошевиќ, односно кога оваа земја одлучи конечно да го напушти комунизмот, точно знаев што ќе видам. Ќе видам град, кој тукушто преживеа бомбардирање, исклучително благодарение на духот на своите граѓани, кои сигурни дека доаѓа подобро утре, создадоа револуција, повикувајќи ја отворено пред порти демократијата, од која најверојатно очекуваа чуда. Но, револуцијата се случува еднаш и таа требаше да заврши во оваа земја пред шест години. Но, дали заврши?

Веројатно не. Исто како и промените во земјата кои требаа да се случат оддамна, а со тоа и промените во градот.

А како денес изгледа Белград?

Како последен комунистички бастион, кој никако не сака да се предаде и да признае дека времето се менува, со многу поголема брзина од онаа по која тој може да се движи. Денес Белград е град

СРБИЈА ЖИВЕЕ ВО ВРЕМЕТО НА РАНТЕ ДЕВЕДЕСЕТТИ!

Белград е само печат на времето во кое живее Србија. Белград е сликата на секојдневниот живот на еден просечен Србин, кој се обидува да најде решение за да ја преживее транзицијата, која во оваа земја очигледно се движи по една тешка патека. Затворањето во сопствената кожурка, очигледно за многумина Срби во даден момент бил единствениот излез, кој сè уште не може да ја најде вистинската порта. Србија сè уште живее во раните деведесетти години на минатиот век, од кои очигледно не може да излезе. Приказните за воените походи на српската војска по балканските воени жаришта за многумина Срби сè уште се топа тема, во кои по дифолт Србите се херои. Сè тоа дополнето со песните на старите гуслари, кои секој час на памет знаат милион песни за новите херои на Србија, Ратко Младиќ и Радован Караџиќ.

да живеат во својот измислен свет, од кој е очигледно дека не сакаат да излезат. Но, тоа не е најголемиот проблем. Проблемот е што истите тие, не им дозволуваат на младите луѓе да го отворат прозорецот и да погледнат во светот, за да видат дека таму постојат и некои други народи или држави, кои се многу подобри од нив. Тие млади луѓе кои уште долго време ќе останат затворени во виртуелниот свет, кој им го сервираат довчерашните борци од балканските фронтови, веројатно и во догледно време не ќе можат да сурфаат на Интернет или, пак, да патуваат. Напротив, и натаму ќе бидат затворени во тоа стаклено своно, во кое ќе говорат само за себе и сами со себе.

Дали тие се виновни за сè тоа? Секако не.

Виновни се сите оние кои

ње. Денес, благодарение на нив, Србија е последната земја од регионот, каде демократијата сè уште е мисловна именка, а реформите и Европа, нешто далечно, и во догледно време апсолутно недостижно. Точно е дека патот не секогаш е послан со рози, туку повеќе со трње. Но, овде трњето прераснало во густа прашума, на која ќе ѝ треба повеќе време за да биде расчистена.

СÈ Е ИСТО САМО НЕГО ГО НЕМА!

Секако дека најголемата вина за сегашната ситуација во Србија ја има неодамна починалиот претседател Слободан Милошевиќ, кој практично и најдолго време управуваше со оваа држава, по распаѓањето на СФР Југославија. Со својата патриот-

ЗАКОЧУВАЊЕ ВО ПРЕГОВОРТЕ БЕЛГРАД-ПРИШТИНА

Во Виена почна третиот круг на преговори меѓу Белград и Приштина за решавање на конечниот статус на Косово. Главната тема на овој турнус преговори е децентрализацијата, која допрва треба да се спроведе во оваа Покраина.

Финансирањето на локалната власт е една од болните точки околу која претставниците на преговарачките тимови тешко наоѓаат заедничко решение.

Пред самото почнување на оваа рунда преговори и Белград и Приштина изразија несогласување со предложениот документ, бидејќи и двете страни се со комплетно спротивставено мислење за тоа како треба да се финансираат идните општини, односно кој всушност нив треба да ги финансира.

Преговорите кои се водат под патронство на заменикот на специјалниот пратеник на Обединетите нации, Албер Роан, во моментот се чини дека се во сериозна криза, иако ниту во самиот старт не се очекуваше дека тие ќе се одвиваат лесно.

ТАЧИ ВЕТУВА ГАРАНЦИЈА ЗА СРБИТЕ НА КОСОВО

Претседателот на Демократска партија на Косово, Хашим Тачи, изјави дека е подготвен со потпис да ги гарантира сите права на Србите на Косово, се разбира, откако Косово ќе ја добие својата независност.

"Новата држава нема да биде само на Албанците, туку на сите граѓани. Ќе работиме на враќање на раселените, слободата на движењето, почитувањето и гарантирањето на имотите на српските граѓани", изјави Тачи.

ска реторика, успеа да го воведат својот народ во неколку војни, кои речиси сосема ги изгуби. Но, и по октомвриската револуција во оваа земја, речиси ништо не се промени. Таа и натаму е заглавена во транзициониот тунел, од кој не може да излезе, ниту да го види светлото на демократијата. Денес Србија живее поделена на две половини: од кои едната, предводена од Демократската партија на претседателот на Србија, Борис Тадиќ, жилаво се бори оваа земја да ја вклучи во редовниот тек на сите транзициони земји, чија крајна дестинација би требало да биде Европа; и другата, предводена од српските радикали, кои играјќи на картата на национализам, постојано го

убедуваат народот дека Европа не им е потребна. Ваквата поделеност сè повеќе ја враќа земјата назад, односно на почетната позиција, која останатите посткомунистички земји одамна ја минаа.

Демократските партии во оваа земја речиси секојдневно се борат да го убедат сопствениот народ дека излезот за Србија е нејзиното отворање кон Европа, и конечно напуштање на национализмот, кој се чини дека единствено живее во таа држава. Но, блокот на овие партии, кои пред себе го носат знакот за демократски, и кои од својата земја сакаат да направат модерна и успешна транзициона приказна, по сè изгледа, е премал за да може да го помине бара-

ниот праг на убедување на граѓаните, кои очигледно веќе се изморени од чекање. За тоа говори и процентот на излезеност на гласачите на избори, кои по дифолт се определени демократски, а кој на секои наредни избори е сè помал, што говори за фактот дека кај нив веќе се јавува лесна летаргија, која лесно може да прерасне во класична апатија. Борбата за превласт на демократијата над она што е класично за Србија - национализмот е навистина тешка, пред сè, поради фактот што процентот на оние кои се определуваат за радикалите речиси секојдневно расте. Причина за тоа, како што велат некои демократски опозициони партии, лежи во фактот што радикалите јавно го зборуваат она што народот сака да го слушне. Односно, дека Србија може сама, дека Хаг е институција која ги убива нивните херои, и дека меѓународната заедница е виновна што државата по сите основи се распаѓа. Оваа реторика е класична за Србија, која постојано кај народот ги буди националистичките чувства, особено кога се зборува за Косово, кое

Србите сè уште го сметаат за своја територија, иако и врапчињата знаат дека оваа некогашна српска покраина, заклучно со Кумановскиот договор, веќе не е српска. Дополнително на тоа се надврзува и претстојниот референдум на Црна Гора, која речиси е пред отцепување, но тоа за радикалите сè уште не е вистина. Сеењето илузии дека Србија и натаму може сама и дека на Србите никој не им е потребен за да можат да продолжат сами, веројатно живее само овде, во последната земја од овој регион која не сака да се соочи со фактот дека единствениот излез е Европа, и дека социјализмот на овие простори е одамна мртов.

Србија и натаму живее во илузии, слободно можеме да речеме тоа е нејзин проблем. Но, ако сакаме да бидеме реални мораме да констатираме дека тоа делумно е и наш. Пред сè, поради тоа што таа е првиот наш сосед, чие стагнирање во место може да се одрази и на нашиот пат кон Европската унија, кон која тежнееме.

Но, можеме ли да одиме напред со вакви соседи?

ОТВОРЕН КРАЈ СО ХРИСТИНА

премиера: Недела 17.10
репризи: Четврток 22.10
Сабота 13.10

МТМ
ТЕЛЕВИЗИЈА

И ЛОКАЛНИТЕ
ТЕЛЕВИЗИИ ВО
МАКЕДОНИЈА
СЦГ И БИХ

